

**SPRÁVA INAUGURAČNEJ KOMISIE**  
**CELKOVÉ ZHODNOTENIE UCHÁDZAČA**

**doc. Mgr. Jána Sabola, PhD., ArtD.** (Katedra slovakistiky, slovanskej filológie a komunikácie,  
Filozofická fakulta UPJŠ

v Košiciach) o vedecko-pedagogický titul *profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania literárna veda* inauguračnou komisiou  
(podľa § 5, ods. 11 Vyhlášky 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor<sup>1</sup>)

---

**Inauguračná komisia sa stretla 8. 10. 2021 v zložení:**

**Inauguračná komisia**

- prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- prof. PhDr. Dagmar Inštitorisová, PhD. Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.
- prof. PhDr. Peter Káša, CSc. Filozofická fakulta PU v Prešove
- prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc. emeritný profesor v odbore teória literatúry a dejiny konkrétnych národnostných literatúr. Filozofická fakulta PU v Prešove

**Oponenti**

- prof. Stanislav Párnický ArtD. Filmová a televízna fakulta VŠMU v Bratislave
- prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc. Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
- prof. PhDr. Karol Horák, CSc. Filozofická fakulta PU v Prešove

a vypracovala toto hodnotenie:

**A) VŠEOBECNÉ ÚDAJE**

Doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD., sa narodil v r. 1971 v Prešove. V roku 1994 ukončil vysokoškolské štúdium na Filozofickej fakulte UPJŠ v Prešove, odbor slovenský jazyk a literatúra - dejepis. V roku 2004 ukončil doktorandské štúdium: teória a dejiny slovenskej literatúry na Filozofickej fakulte UPJŠ v Prešove a v roku 2008 ukončil ďalšie doktorandské štúdium na Filmovej

---

<sup>1</sup> Vyhláška 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent alebo profesor.

a televíznej fakulte VŠMU v Bratislave, v študijnom odbore televízne a filmové umenie. V roku 2014 získal vedecko-pedagogický titul docent. Priebeh zamestnaní: v rokoch 1994 – 1998 bol interným doktorandom na Filozofickej fakulte UPJŠ v Prešove a v rokoch 1998 – 2007 odborným asistentom na Katedre masmédií a všeobecnej lingvistiky na Prešovskej univerzite (1998-2007). Od roku 2008 je vysokoškolský pedagóg na Katedre slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach. Zúčastňuje sa dizertačných skúšok a obhajob dizertačných prác ako školiteľ, oponent alebo člen komisie. Zúčastnil sa domácich a zahraničných konferencií, je externým posudzovateľom pre odborné časopisy doma i v zahraničí.

## **B) HODNOTENIE VÝSLEDKOV PEDAGOGICKEJ ČINNOSTI**

### **Prehľad doterajších pôsobísk v pedagogickej oblasti:**

Filozofická fakulta PU v Prešove	odborný asistent	1994 – 2007
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach	docent	2007 –

### **Pedagogická činnosť:**

Prednáša a vedie semináre z týchto predmetov na študijných odboroch: slovenský jazyk a literatúra, masmediálne štúdiá (Bc., Mgr.), literárna veda (PhD.) v bakalárskej, magisterskej a doktorandskej forme štúdiá:

Filmová tvorba

Dejiny svetového filmu

Slovenská literatúra klasicizmu a romantizmu

Literárna teória

Televízna a filmová réžia

Každoročné vedenie katedrového kola ŠVOČ, členstvo v štátnicových komisiách a komisiách pre obhajoby dizertačných prác.

Školenie talentovaných študentov v ŠVUOČ.

Je autorom vysokoškolských textov:

### **ACB - Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách (3)**

1. Interpretácia textov elektronických masových médií : stručný terminologický slovník / Renáta Gregová, Juraj Rusnák, Ján S. Sabol ; recenzenti S. Párnický, J. Sabol, J. Sand. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2004. - 156 s. - ISBN 8080682984 (brož.).

2. Texty elektronických médií : stručný výkladový slovník / Juraj Rusnák a kol... [et al.]. - Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2010. - 290 s. - ISBN 9788055502564 (brož.).

3. Interpretácia filmového diela. - Košice: Vydavateľstvo ŠafárikPress, Košice

### C) HODNOTENIE VEDECKOVÝSKUMNEJ A PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI

Doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD., sa pri svojej pedagogickej činnosti opiera o výsledky svojej vedeckovýskumnej činnosti. Bol alebo je riešiteľom a spoluriešiteľom projektov HESP, EHMK, KEGA, VEGA a APVV:

Doteraz publikoval ako autor nasledovné práce: 3 vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách, 3 vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách, 2 kapitoly vo vysokoškolských učebniciach vydané v domácich vydavateľstvách, 42 pôvodných vedeckých prác, 4 výstupy v kategórii A,

Na tieto práce získal doc. Sabol mnoho ohlasov: celkom (bez ohlasov na umeleckú činnosť) získal 133 ohlasov na svoju vedeckú činnosť. Ohlasy uvedené v citačných databázach WoS a SCOPUS celkom 34.

Docent Sabol prepája svoje teoretické výsledky literárnovedného výskumu s praxou v oblasti médií. Výsledkom jeho intersemiotických aktivít je tvorba 12 hraných filmov, 62 dokumentárnych filmov, 137 detských relácií a ďalších tvorivých mediálnych aktivít.

#### **Výber najdôležitejších prác:**

##### **AAB - Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách**

AAB1 Medzi literatúrou, filmom a divadlom / Ján S. Sabol ; recenzenti Karol Horák, Vladimír Petrik. - 1. vyd. - Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2014. - 134 s. [5,34 AH] - ISBN 9788081522222 (brož.). [SABOL, S. Ján (100%) ] FSEP 005882

##### **ADE - Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch**

ADE1 Žáner balady ako prototext filmovej adaptácie / Ján Sabol. - Publikácia je registrovaná v databáze ERIH PLUS. In: Slavica litteraria : vedecký recenzovaný časopis publikujúci odborné práce z oblasti literárnevednej slavistiky. - ISSN 1212-1509. - Roč. 21, č. 2 (2018), s. 29-36. - DOI

10.5817/SL2018-2-3  
[SABOL, Ján (100%) ]  
FSEP 010095

- ADE2 Problematika témy a tvaru v tvorbe Karola Horáka (medzi prózou, filmom a divadlom) / Ján Sabol.  
- Publikácia je registrovaná v databáze ERIH PLUS.  
In: Slavica litteraria : vedecký recenzovaný časopis publikujúci odborné práce z oblasti literárnovednej slavistiky. - ISSN 1212-1509. - Roč. 22, č. 1 (2019), s. 69-76.  
[SABOL, Ján (100%) ]  
FSEP 011425

#### **ADF - Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch**

- ADF1 Theatrical Mise-en-scene in Film Form / Ján Sabol. - Publikácia je registrovaná v databáze ERIH PLUS.  
In: Slovenské divadlo : revue dramatických umení=Slovak Theatre. - ISSN 0037-699X. - Roč. 66, č. 3 (2018), s. 288-295.  
[SABOL, Ján (100%) ]

#### **Účast' na riešení projektov:**

**HESP 2003/15** Interpretácia textov elektronických masových médií. Nadácia Jána Husa. *trvanie:* 2003- 2004; vedúci projektu: Doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. (zástupca zodpovedného riešiteľ'a)

**KEGA č.3/3191/05** Interpretácia elektronického mediálneho textu. *trvanie:* 2005 – 2007, vedúci projektu: Doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. (zástupca zodpovedného riešiteľ'a)

**KEGA č.153/2001** Média a text, vedúci projektu: Doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSc. (riešiteľ')

**VEGA, A 1/7326/20** Fenomén mesianizmu v kontextoch duchovnej identity Slovákov a jeho filozofické, teologické a literárnohistorické reflexie. *trvanie:* 2000 – 2002, vedúci projektu: prof. R. Dupkala, CSc. (riešiteľ')

**EHMK 2013 MK-7260/2012/3.2** Audiovizuálny projekt Robinson & Crusoe, vedúci projektu: Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD. (zodpovedný riešiteľ')

**VEGA č.1/3270/06** Teória umeleckého diela (autor, látka, problém, text, intertextualita, kompozícia intencionality, druh, žáner, umenovedné konexie, medziliterárne konexie, estetická hodnota). vedúci projektu: prof. Stanislav Rakús, CSc. (riešiteľ')

**VEGA 1/0736/15** Metodologické prieniky do (re)interpretácie diel slovenskej a svetovej literatúry agentúra. *trvanie:* 2015 – 2018, vedúci projektu: prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (riešiteľ')

**KEGA 008UPJŠ-4/2017** Veda bez bariér (Interdisciplinárne inšpirácie súčasnej literárnej vedy a jazykovedy v edukačnej praxi na VŠ). *trvanie*: 2017 – 2019, vedúci projektu: prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (riešiteľ)

**VEGA č. 1/0299/12** Tvorba a recepcia esteticko-axiologických parametrov slovenskej poézie a slovenskej tvorby na prelome 19. a 20. storočia. *trvanie*: 2012 – 2014 vedúci projektu: prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (riešiteľ)

**APVV – 19 – 0244** Metodologické postupy v literárnovednom výskume s presahom do mediálneho prostredia. *trvanie*: 2020 – 2024, vedúci projektu: prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. (riešiteľ)

### **Výsledky vo vedeckej výchove**

Školiteľstvo doktorandov:

a) zoznam ukončených doktorandov (meno a priezvisko, termín ukončenia);

Mgr. Lucia Lendelová, PhD. ukončenie 16.06.2017

Mgr. Vladimír Fabian, PhD. ukončenie 02.09.2017

Mgr. Peter Getlík, PhD. ukončenie 07.09.2018

Mgr. Patrícia Papcunová, PhD. ukončenie 07.09.2020

Mgr. Igor Michalčík, PhD. ukončenie 07.09.2020

b) zoznam doktorandov vo vedeckej výchove;

Mgr. Pavol Hrehorčák

Mgr. Gabriela Homolová

Mgr. Barbora Petrová

V zhrnutí vedeckovýskumných a vzdelávacích aktivít (pozri tabuľku plnenia minimálnych kritérií na získanie titulu profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda*) možno konštatovať, že uchádzač **doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD**, spĺňa scientometrické kritéria na udelenie titulu profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda*.

### **D) ODBORNÉ ZHODNOTENIE INAUGURAČNEJ PREDNÁŠKY**

Vo svojej inauguračnej prednáške *Fenomén adaptácie literárneho prototextu do filmovej štruktúry*. doc. Ján Sabol, PhD., ArtD. pomenoval základné postuláty svojho najnovšieho výskumu, ktoré prirodzeným spôsobom v sebe zahŕňajú štúdium a výskum uchádzača v oblasti literárnej teórie a literárnej histórie predovšetkým romantického obdobia, v širšom interdisciplinárnom a teda kulturologickom a historickom kontexte. V prednáške sa okrem vedeckého odborného pohľadu v oblasti genológie a literárnej histórie zosobňuje aj autorov osobný vzťah a jeho skúsenosť s praktickým, mediálnym realizovaním televíznych a filmových hraných žánrov, čím prednáška ponúka zaujímavý, originálny, empirický, ale aj teoretický pohľad na problematiku filmových adaptácií literárnych diel predovšetkým ovplyvnených fenoménom romantizmu. Práve interdisciplinárny pohľad, ako aj osobná skúsenosť autora ako literárneho vedca, teoretika, ale aj režiséra a scenáristu, posúva výskum danej problematiky do nových dimenzií.

Inaugurant v prednáške, ktorú považujeme za štylisticky, obsahovo a kompozične dobre pripravenú, preukázal svoju vysokú odbornú erudíciu a spolu so zrozumiteľným podaním a powerpointovou prezentáciou potvrdil svoje kompetencie aj ako vysokoškolského pedagóga.

Inauguračnú prednášku **doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD.**, hodnotíme ako tvorivý prínos do literárnovedného výskumu, osobitne do histórie skúmania intersemiotických súvislostí literárneho a filmového umenia. Prednáška jednoznačne naplnila kritériá inauguračnej prednášky, preto odporúčame schváliť návrh na vymenovanie uvedeného uchádzača za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda*.

Všetky oponentské posudky o odbornej a pedagogickej spôsobilosti **doc. Mgr. Jána Sabola, PhD., ArtD.**, na vymenovanie za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda* sú jednoznačne pozitívne:

#### **Prof. Stanislav Párnický**

Začal sa vážne zaoberať aj réžiou videoklipov, v ktorých sa pokúsil objavovať špecifické filmové videnie. V medziach malého rozpočtu realizuje množstvo videoklipov predovšetkým v exteriéroch s pocitovým strihom bez bezprostrednej väzby na zvukový kontakt. Ale aj, čo je dosť podstatné vo vlastnej produkcii realizuje dokument *História zapísaná do kameňa* (CD ROM – 46 minút) a hranú filmovú reinterpretáciu divadelného textu *Robinson&Crusoe* (CD ROM 85 minút) To znamená - má prvý hraný film. V roku 2012 je to jeden z mála filmov realizovaných z vlastných zdrojov... som upozornil na široký kontext spôsobilostí ktorými habilitant vládne. Na schopnosť

zaznamenať vzájomnú interakciu rôznych druhov umeleckých štruktúr ako vo svojich teoretických postojoch, tak aj v umeleckej praxi. V koprodukcii s ukrajinskými partnermi natočil sériu rozprávok kombinovanou technikou (herec, bábkoherec, bábka v reáloch mesta aj bábkovom divadle) - pre RTVS Bratislava. V spolupráci s UNESCO natáčal dokumenty národného kultúrneho dedičstva. A v neposlednej miere sa pokúsil o žánrový celovečerný projekt *Cassino*, ktorý mu okrem radosti Hlavnej ceny za hraný debut na Festivale prvých filmov v Turíne priniesol aj razantnú kritiku na festivale v jeho pôsobisku v Košiciach (2019). Ako pedagóg, ktorý sa vo svojej komunikácii so študentami opiera aj o vlastnú tvorbu nezanevrel ani na novú ponuku odborného textu pre študentov. V čase COVID pandémie napísal E -publikáciu *Interpretácia filmového diela*. Košice vydavateľstvo Šafárik Press, Košice 2021... Po podrobnom preštudovaní predloženého inauguračného spisu, zhodnotení jednotlivých segmentov autorskej a pedagogickej činnosti doc. Mgr. Jána Sabola PhD., ArtD., navrhujem inauguračnej komisii po vypočutí inauguračnej prednášky - udeliť menovanému akademický titul profesor.

**prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.**

Doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD. se v slovenském literárněvědném prostředí profiluje jednak jako historik slovenské literatury první poloviny 19. století, jednak jako znalec médií a filmový teoretik zabývající se filmovými adaptacemi literárních děl, obecně sémiotickými vztahy rozmanitých uměleckých druhů z pohledu komunikujícího jazyka. K této charakteristice můžeme doplnit umělecký profil etablovaného režiséra, který se může vykázat řadou původních hraných filmů, dokumentárních pořadů, televizních relací pro děti a mládež včetně tvorby rozhlasových her a rozhlasových dramatinizací... Při posouzení celkové tvůrčí činnosti třeba konstatovat, že umělecký i vědecký pól zde nestojí v příkré opozici, ale oba se komplementárně doplňují a tematicky prolínají. Vlastní umělecká tvorba, tj. praktická zkušenost s filmovým řemeslem, divadlem a scenáristikou, umožňuje Sabolovi jakýsi „laboratorní“ pohled zdola a tudíž přesněji formulovat teoretická východiska k problematice intersémiotických a genologických vztahů slovesného, divadelního a filmového textu, resp. studovat transformační a strukturní mechanismy adaptace jako intertextuálního transferu různých uměleckých „jazyků“. V současném období postmoderní marginalizace a dekonstruování výzkumných oblastí lze považovat toto neoavantgardní „spojení“ vědy a umění za méně obvyklé, přesto obohacující a přinášející cenné výsledky pro obě sféry... Na základě komplexního posouzení jednotlivých kritérií v oblasti pedagogických a vědeckých aktivit s přihlédnutím k celkovému tvůrčímu profilu kandidáta navrhuji, aby po úspěšné inaugurační obhajobě byl doc. Mgr. Ján Sabolovi, PhD., ArtD., udělen vědecko-pedagogický titul profesor ve studijním oboru Literárna veda.

**Prof. PhDr. Karol Horák, CSc.**

Viacerým z uvedených monografií som sa venoval vo svojich odborných posudkoch na publikačnú činnosť inauguranta, no bolo by vhodné zdôrazniť, že autor sa usiluje podrobnou, takmer akribickou metódou zachytiť vo vlastnej umeleckej činnosti postupný prechod exaktnej interpretácie literárnovedných fenoménov v adaptačnom procese od literatúry, umenia k mediálnej podobe umeleckého diela. Pričom východiskom úvah o tejto problematike je literárna veda, ale inaugrant práve analýzou mediálnych diel zaznamenáva jej presahy, inšpirácie do oblasti mediálnych vied, predovšetkým do filmológie. Pritom tento proces nepovažuje za zradu literárneho vedca, ale za prepotrebnú metamorfózu jednotlivých impulzov z jedného humanitného odboru do ďalšieho. Sabolove prínosy v tejto oblasti možno vidieť v jeho úsilí zovšeobecňovať svoje individuálne empirické skúsenosti so všeobecne platným univerzálnym akceptovaním vedeckej oblasti filmových diel... Inaugurant doc. Mgr. Ján S. Sabol, PhD., ArtD. svojou činnosťou v oblasti didaktických i vedeckých aktivít, zároveň s jeho akceptovaním ako umelca, vedca i pedagóga spĺňa kritériá, ktoré sa kladú na uchádzača tohto kvalifikačného stupňa. Preto navrhujem po úspešnej prezentácii jeho vedecko-umeleckých výsledkov mu udeliť vedecko-pedagogický titul profesor v študijnom odbore „literárna veda“.

**E) NÁVRH UDELIŤ UCHÁDZAČOVI TITUL PROFESOR V ODBORE HABILITAČNÉHO  
A INAUGURAČNÉHO KONANIA DEJINY FILOZOFIE**

Inauguračná komisia pracovala podľa postupu ustanoveného zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor.

Inauguračná komisia na základe posúdenia všetkých predložených dokladov a dokumentov, plnenia scientometrických kritérií a ostatných kritérií UPJŠ v Košiciach týkajúcich sa vedeckej, pedagogickej a organizátorskej činnosti uchádzača, posudkov oponentov a prednesenej inauguračnej prednášky konštatuje, že uchádzač **doc. Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD.**, spĺňa všetky podmienky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi a zároveň aj vnútornými predpismi Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na udelenie vedecko-pedagogického titulu profesor v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda*.

Na základe uvedeného **inauguračná komisia odporúča predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach schváliť návrh na**



**udelenie titulu profesor doc. Mgr. Jánovi Sabolovi, PhD., ArtD., v odbore habilitačného a inauguračného konania *literárna veda*.**

Košice 8. 10. 2021

Členovia inauguračnej komisie:

<b>prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.. – predseda</b>	.....
<b>prof. PhDr. Dagmar Inšitorisová, PhD.</b>	.....
<b>prof. PhDr. Peter Káša, CSc.</b>	.....
<b>prof. PhDr. Stanislav Rakús, DrSc.</b>	.....